

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Jolanta Frańczak

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

w sprawie z odwołania I.K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Częstochowie

o prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 5 marca 2026 r.,

skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 12 marca 2024 r., sygn. akt III AUa 156/23,

1. uchyla zaskarżony wyrok w części przyznającej I.K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia 1 maja 2022 roku do dnia 31 lipca 2022 roku i w tej części oddala apelację odwołującej się,

2. nie obciąża odwołującej się kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w Katowicach wyrokiem z 12 marca 2024 r. zmienił wyrok Sądu Okręgowego w Częstochowie oraz poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w Częstochowie (organ rentowy) z 22 lipca 2022 r. w ten sposób, że przyznał I.K. (ubezpieczona) prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na okres od 1 maja 2022 r. do 31 grudnia 2024 r.

Organ rentowy zaskarżył powyższy wyrok skargą kasacyjną w części, to jest co do przyznania prawa do renty za okres od 1 maja 2022 r. do 31 lipca 2022 r. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie art. 15zc ust. 3 w związku z art. 15zc ust. 1 ustawy z 2 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r., poz. 340, dalej ustawa covidowa) przez niezastosowanie tego przepisu.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Skarga organu rentowego okazała się oczywiście zasadna, co uprawniało Sąd Najwyższy do wydania orzeczenia reformatoryjnego.

Zgodnie z art. 15zc ust. 1 ustawy covidowej orzeczenie o częściowej niezdolności do pracy wydane na czas określony na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz. U. z 2022 r., poz. 504 ze zm.), którego ważność upływa w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii albo w okresie 30 dni następujących po ich odwołaniu, zachowuje ważność przez okres kolejnych 3 miesięcy od dnia upływu terminu jego ważności, w przypadku złożenia wniosku o ustalenie uprawnień do świadczenia na dalszy okres przed upływem terminu ważności tego orzeczenia. Przepis ten stanowi wprost o ważności samego orzeczenia o niezdolności do pracy. Wynikające z niego unormowanie uzupełnia regulacja art. 15zc ust. 3 ustawy covidowej, zgodnie z którym prawo do świadczeń uzależnionych od stwierdzenia takiej niezdolności ulega wydłużeniu do końca miesiąca kalendarzowego, w którym upłynie wydłużony zgodnie z ust. 1 termin ważności tego orzeczenia, bez konieczności wydania w tej sprawie decyzji. Biorąc pod uwagę brzmienie obu przepisów, Sąd Najwyższy podzielił stanowisko organu rentowego, według którego z ustawy covidowej wynika unormowanie, zgodnie z

którym jeżeli ubezpieczona złożyła wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy na kolejny okres przed upływem okresu, na jaki przyznano jej prawo do renty na podstawie wcześniejszej decyzji organu rentowego i poprzedzającego ją orzeczenia stwierdzającego niezdolność do pracy, prawo do renty ulegało wydłużeniu z mocy prawa do końca miesiąca kalendarzowego, w którym upływał wydłużony o trzy miesiące termin ważności orzeczenia stwierdzającego niezdolność do pracy. W stanie faktycznym niniejszej sprawy oznacza to, że skoro ubezpieczona złożyła wniosek 25 kwietnia 2022 r. o przyznanie prawa do renty na dalszy okres, to jest po 30 kwietnia 2022 r., kiedy to wygasało prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy przyznanej uprzednią decyzją organu rentowego, to prawo to uległo z mocy ustawy przedłużeniu do 31 lipca 2022 r. Skoro prawo do renty przysługiwało ubezpieczonej z mocy prawa w okresie od 1 maja 2022 r. do 31 lipca 2022 r., to Sąd Apelacyjny nie mógł przyznać jej tego prawa za ten sam okres mocą swojego orzeczenia. W związku z powyższym należało w tym zakresie skorygować sentencję jego wyroku.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, odstępując od obciążenia ubezpieczonej kosztami zastępstwa procesowego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym, ponieważ ubezpieczona swoim działaniem nie przyczyniła się do wydania błędnego orzeczenia przez Sąd drugiej instancji.

[SOP]